

Miesięczny Indeks Koniunktury w 2021 r.

Autorzy opracowania: Katarzyna Dębowska, Urszula Kłosiewicz-Górecka, Andrzej Kubisiak, Paula Kukołowicz, Maciej Miniszewski, Anna Szymańska, Paweł Śliwowski, Piotr Ważniewski, Katarzyna Zybortowicz

#NieTylkoPMI

Miesięczny Indeks Koniunktury (MIK)
opracowany przez PIE we współpracy z BGK,
jest **nowym wskaźnikiem** badającym
nastroje wśród polskich przedsiębiorców.

#NieTylkoPMI

 Miesięczny
Indeks
Koniunktury

 Polski
Instytut
Ekonomiczny

BGK
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

Miesięczny Indeks Koniunktury (MIK) - komponenty

MIK to syntetyczna miara znormalizowanych wskaźników prostych

Poszczególne komponenty nawiązują do pytań w ankiecie, a zagregowane odpowiedzi służą do wyznaczenia wskaźników prostych dotyczących: wartości sprzedaży, nowych zamówień, zatrudnienia, wynagrodzenia, mocy produkcyjnych, inwestycji, płynności finansowej przedsiębiorstw.

Miesięczny Indeks Koniunktury (MIK) – sposób wyznaczania

Krok 1.

Wyznaczenie struktury odpowiedzi pozytywnych, neutralnych i negatywnych dla każdego komponentu MIK w każdej warstwie próby badawczej (lustro koniunktury)

Krok 2.

Wyznaczenie dla poszczególnych komponentów różnic pomiędzy pozytywnymi i negatywnymi wskazaniami (saldo odpowiedzi) w każdej warstwie próby badawczej

Krok 3.

Przeważenie wskaźników prostych wagami nawiązującymi do przychodów netto z całokształtu działalności przedsiębiorstw w danej warstwie

Krok 4.

Normalizacja wskaźników prostych i wyznaczenie miary syntetycznej dla każdej z warstw

Krok 5.

Obliczenie MIK jako średniej arytmetycznej dla miary syntetycznej

100 – punkt odniesienia, odczyt neutralny

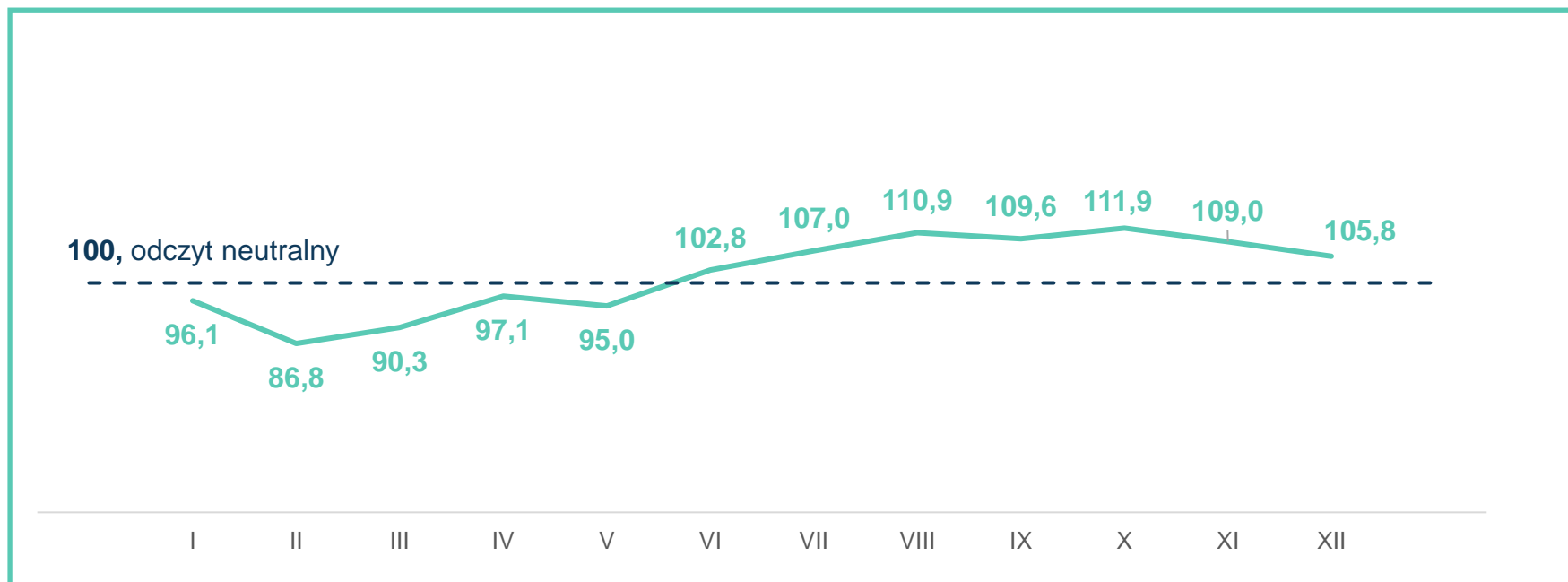
<0;200> - przedział wartości MIK

Warstwę stanowi grupa przedsiębiorstw o tej samej wielkości (liczba zatrudnionych) i z tej samej branży.

Comiesięczny monitoring nastrojów polskich przedsiębiorstw - metodyka badań ankietowych

- Przeprowadzenie comiesięcznych badań ankietowych przy użyciu techniki CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing) na losowo-kwotowej próbie 500 przedsiębiorstw, w 4 kategoriach wielkości i 5 sektorach branżowych.
- Wnioskowanie o populacji polskich przedsiębiorstw przy poziomie ufności 0,95 z błędem szacunku 4%.
- Pomiar w pierwszym tygodniu każdego miesiąca.
- Wyniki podawane publicznie przez PIE i BGK w drugim tygodniu miesiąca, ok. 10 dnia każdego miesiąca.

MIK zestawienie comiesięczne w 2021 r.

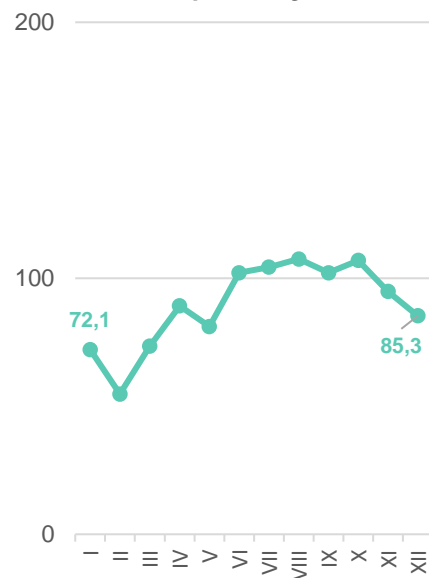
Miesięczny Indeks Koniunktury spadł w grudniu o kolejne 3,2 pkt. do poziomu 105,8 pkt. W poprzednim miesiącu również zaobserwowaliśmy spadek (o 2,9 pkt.), a zatem łączny spadek w stosunku do najwyższej wartości MIK odnotowanej w październiku wynosi 6,1 pkt.

Nadal jednak odczyt MIK jest powyżej poziomu neutralnego. Od czerwca większość przedsiębiorców pozytywnie ocenia koniunkturę w polskiej gospodarce, ale miesięczne poziomy MIK wahają się i po wzroście w październiku obecne nastroje wróciły do poziomu porównywalnego z lipcowym.

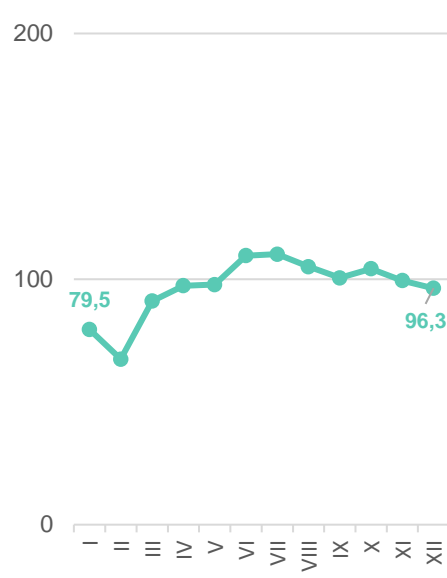
MIK według komponentów

Zestawienie pomiarów z 2021 r. Odczyt neutralny wynosi 100.

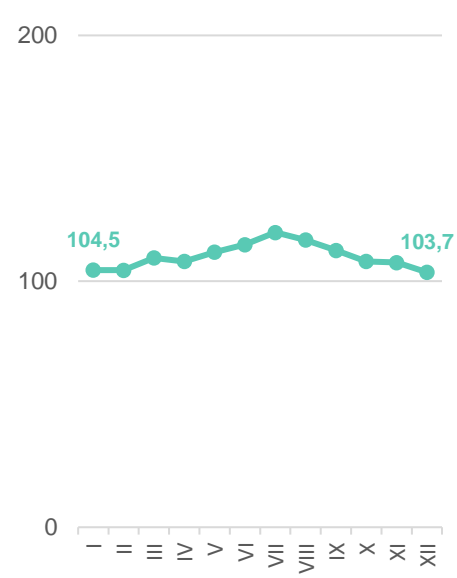
Wartość sprzedaży

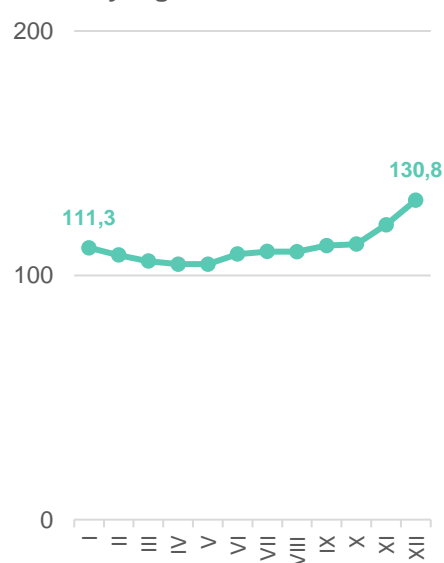
Nowe zamówienia

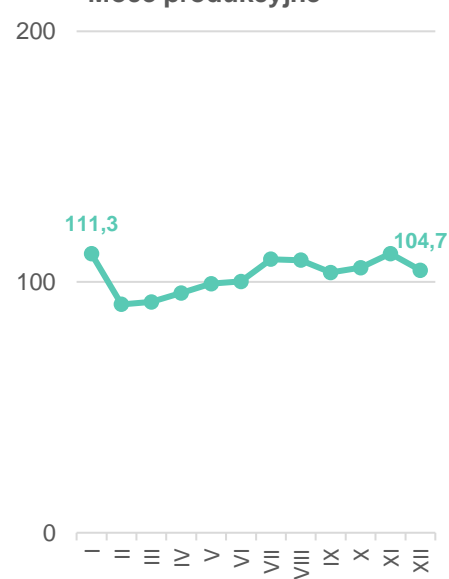
Zatrudnienie

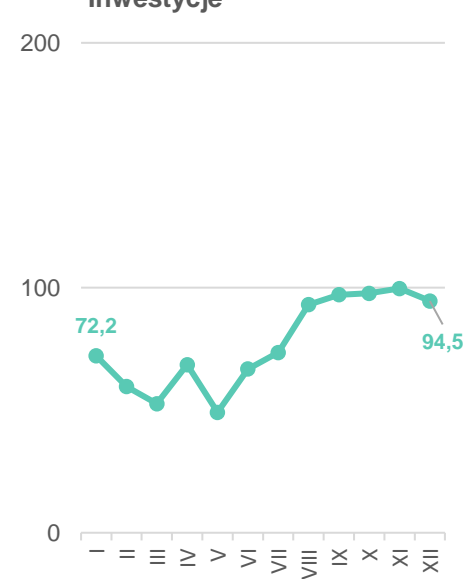
Wynagrodzenia

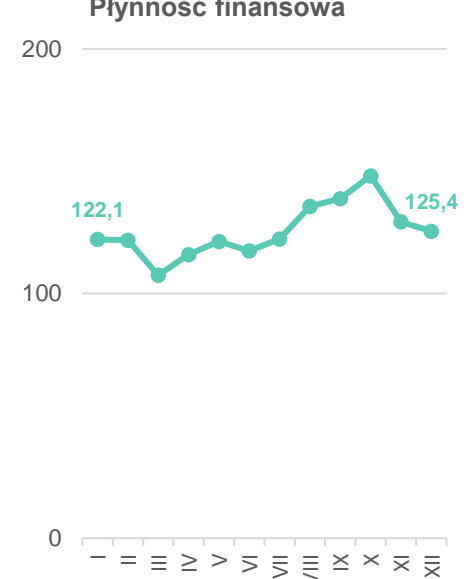
Moce produkcyjne

Inwestycje

Płynność finansowa

MIK według wielkości przedsiębiorstwa

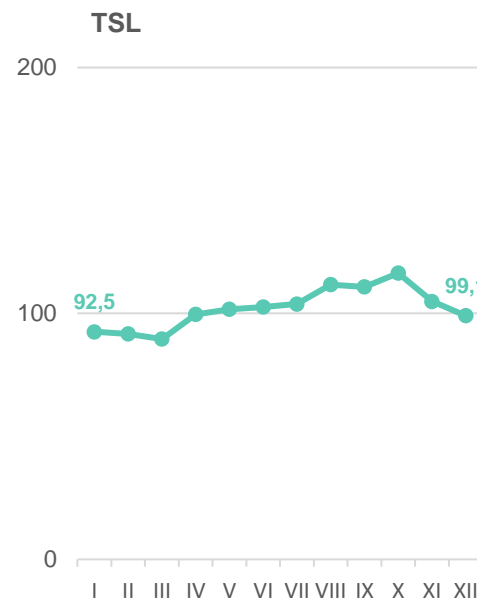
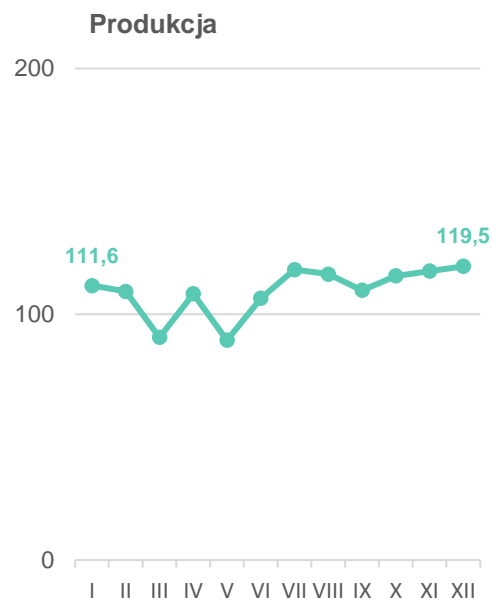
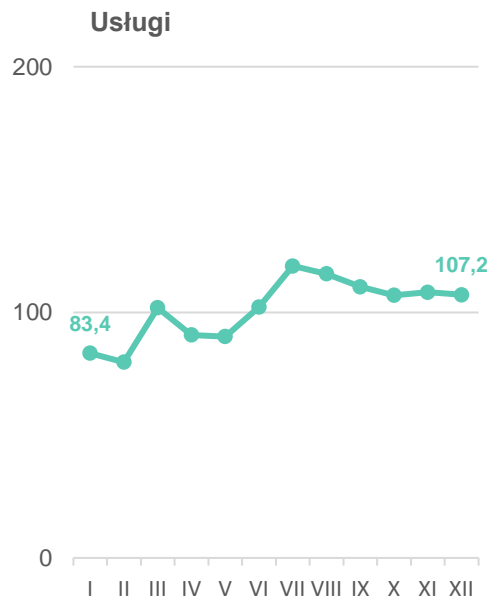
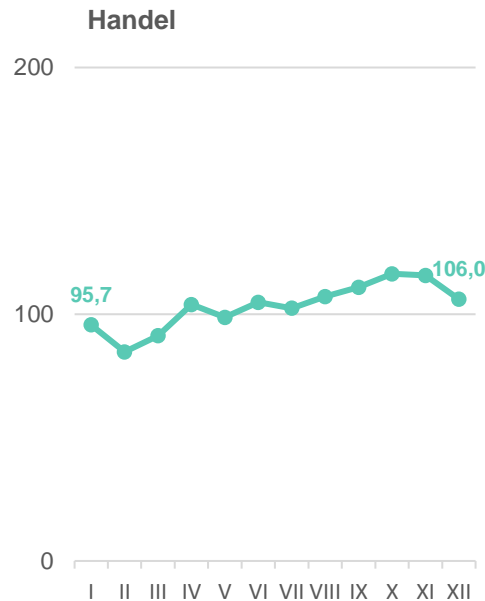
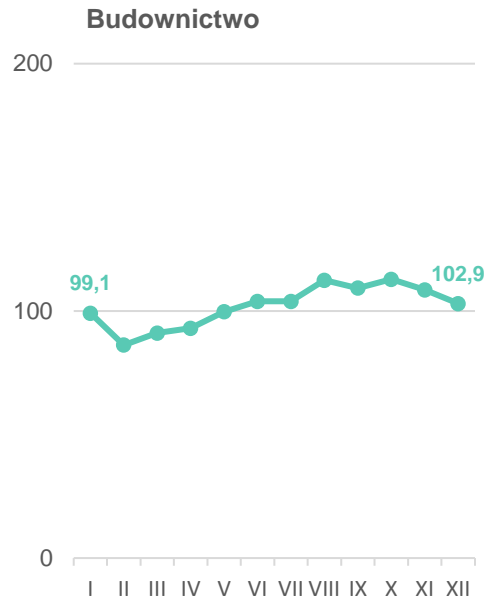

W grudniu nastroje dużych firm utrzymały się na tym samym poziomie co w listopadzie (120,9). Nastroje średnich firm, względem listopada, spadły o 8,4 pkt., natomiast nastroje mikrofirm – aż o 15,2 pkt. Małe firmy, w porównaniu z pozostałymi przedsiębiorstwami, jako jedyne odnotowały wzrost nastrojów względem poprzedniego miesiąca (o 4,6 pkt.).

Istnieje zależność między oceną koniunktury a wielkością przedsiębiorstwa, wraz ze wzrostem wielkości przedsiębiorstwa nastroje są lepsze.

MIK według branż

Zestawienie pomiarów z 2021 r.. Odczyt neutralny wynosi 100.

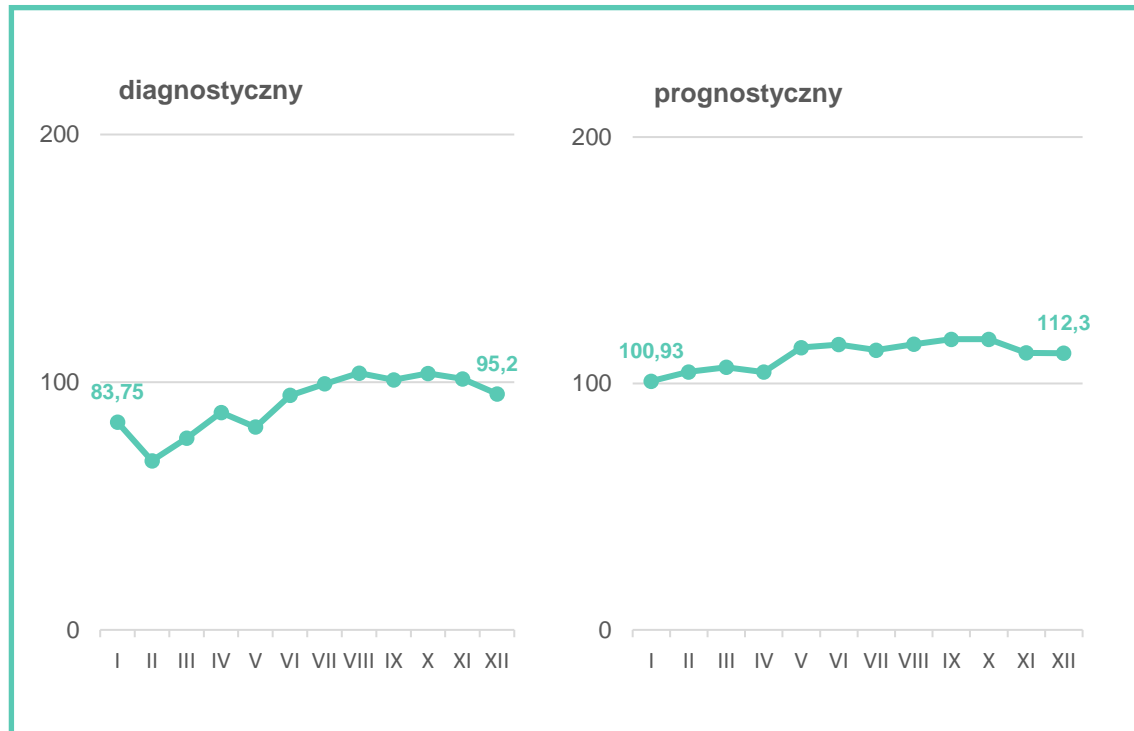
Ocena koniunktury w grudniu we wszystkich branżach, oprócz TSL (98,1 pkt.), utrzymuje się powyżej poziomu neutralnego.

Niemal we wszystkich branżach widoczny jest jednak spadek nastrojów, największy w handlu (o 9,3 pkt. m/m), mniejszy w branży TSL (o 5,8 pkt. m/m) i budownictwie (o 5,6 pkt. m/m). W tych trzech branżach, po okresie stałego wzrostu, tendencja spadkowa trwa już od października.

W usługach sytuacja jest raczej stabilna - spadek wartości wskaźnika wyniósł tylko 1 pkt m/m i utrzymuje się na zbliżonym poziomie od października.

Jedyną branżą, która zanotowała wzrost (o 2 pkt. m/m) jest produkcja. Jednocześnie jest to branża, która w grudniu osiągnęła najwyższy odczyt ze wszystkich branż (119,5 pkt.). Dla produkcji jest to też trzeci najwyższy odczyt od początku roku.

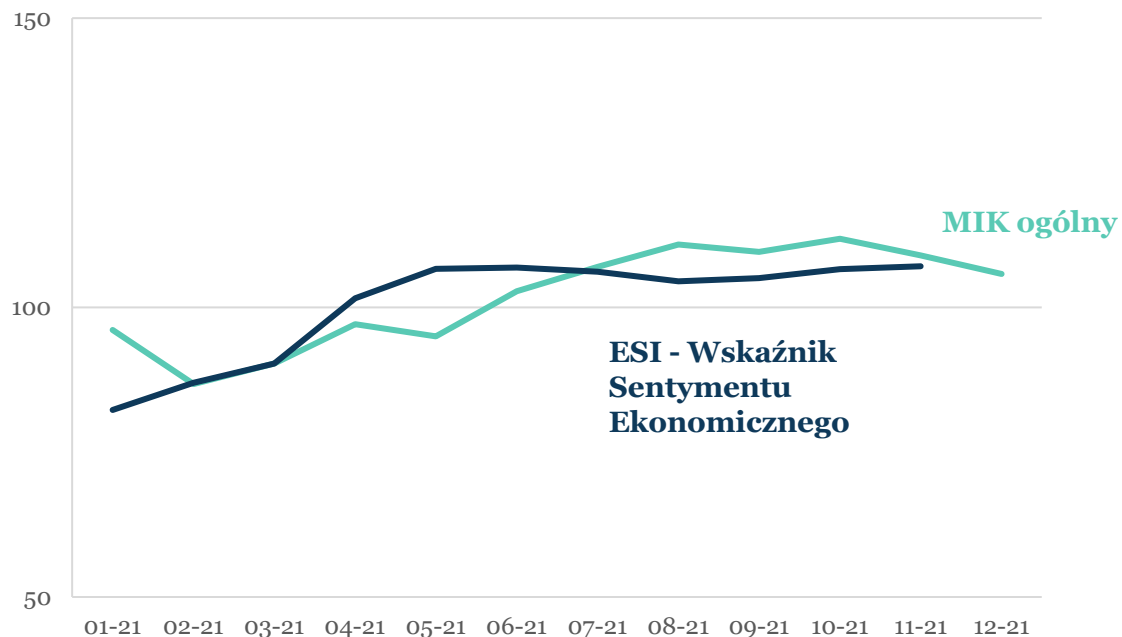
MIK diagnostyczny i prognostyczny

Indeks diagnostyczny wyznaczony na podstawie **aktualnej wartości sprzedaży, liczby nowych zamówień, mocy produkcyjnych oraz poziomu inwestycji**, osiągnął w grudniu wartość poniżej poziomu neutralnego (95,2 pkt.). W porównaniu z poprzednim miesiącem, w którym wartość indeksu przekraczała 100 pkt., poziom diagnostycznego MIK zmalał o 6,1 pkt.

Z kolei **indeks prognostyczny**, wyznaczony na podstawie oceny **planowanej wielkości sprzedaży, zatrudnienia, wynagrodzeń pracowników oraz płynności finansowej**, wynosi 112,3 pkt. i w porównaniu do poprzedniego odczytu zmalał jedynie o 0,1 pkt.

MIK vs Wskaźnik Sentymentu Ekonomicznego (ESI - Economic Sentiment Indicator)

Źródło: opracowanie własne na podstawie MIK i ESI KE.

MIK podobnie jak ESI wskazywał przewagę nastrojów pozytywnych od czerwca 2021 r. Różnice widać tylko w trzech miesiącach – w kwietniu MIK przyjął wartość poniżej poziomu neutralnego (100), a ESI powyżej, zaś w maju odwrotnie – ESI powyżej, a MIK poniżej. W styczniu oba wskaźniki wskazywały przewagę nastrojów negatywnych, ale poziom MIK był większy od ESI o 13,8 pkt.

Metodyka wyznaczania ESI różni się przede wszystkim tym, że ESI uwzględnia również nastroje konsumentów, a nie tylko biznesu. Mimo tego w 2021 r. między obu tymi wskaźnikami miała miejsce wysoka zbieżność (współczynnik korelacji 0,73).

Zmiana wartości sprzedaży według deklaracji przedsiębiorców a produkcja sprzedana przemysłu w mld PLN według GUS

Współczynnik korelacji 0,74

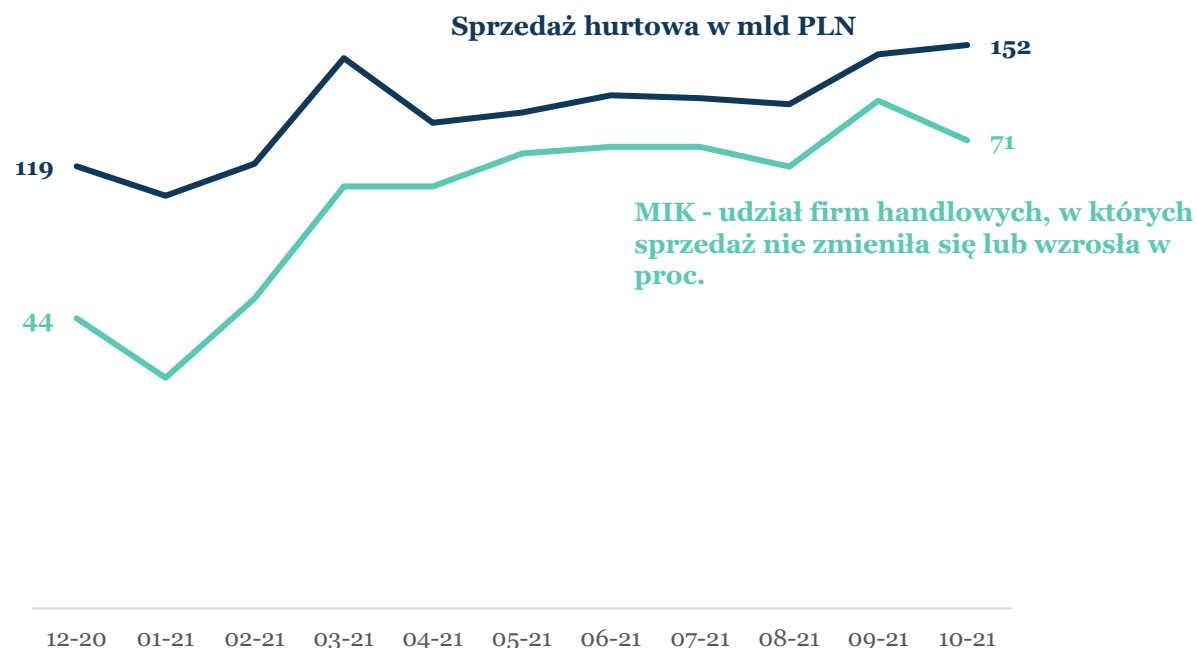
Jest stosunkowo duża zbieżność między udziałem firm produkcyjnych, w których sprzedaż nie zmieniła się lub wzrosła (wg MIK) a produkcją sprzedaną przemysłu w mld zł. Niekiedy (szczególnie we wrześniu) pojawiły się rozbieżności, które prawdopodobnie wynikają z silniejszego pokazywania przez MIK reakcji przedsiębiorców na zmiany w otoczeniu (np. sezonowość).

12-20 01-21 02-21 03-21 04-21 05-21 06-21 07-21 08-21 09-21 10-21

Źródło: opracowanie własne na podstawie MIK PIE i BGK oraz Biuletynu Statystycznego GUS 10/2021.

Średnie tempo zmian w proc.	W badanym okresie	I kw. 2021	II kw. 2021	III kw. 2021
MIK - udział firm produkcyjnych, w których sprzedaż nie zmieniła się lub wzrosła w proc.	3,1	17,5	15,7	-6,2
Produkcja sprzedana przemysłu w mld PLN	2,4	12,2	2,4	4,6

Zmiana wartości sprzedaży według deklaracji firm handlowych a sprzedaż hurtowa według GUS

12-20 01-21 02-21 03-21 04-21 05-21 06-21 07-21 08-21 09-21 10-21

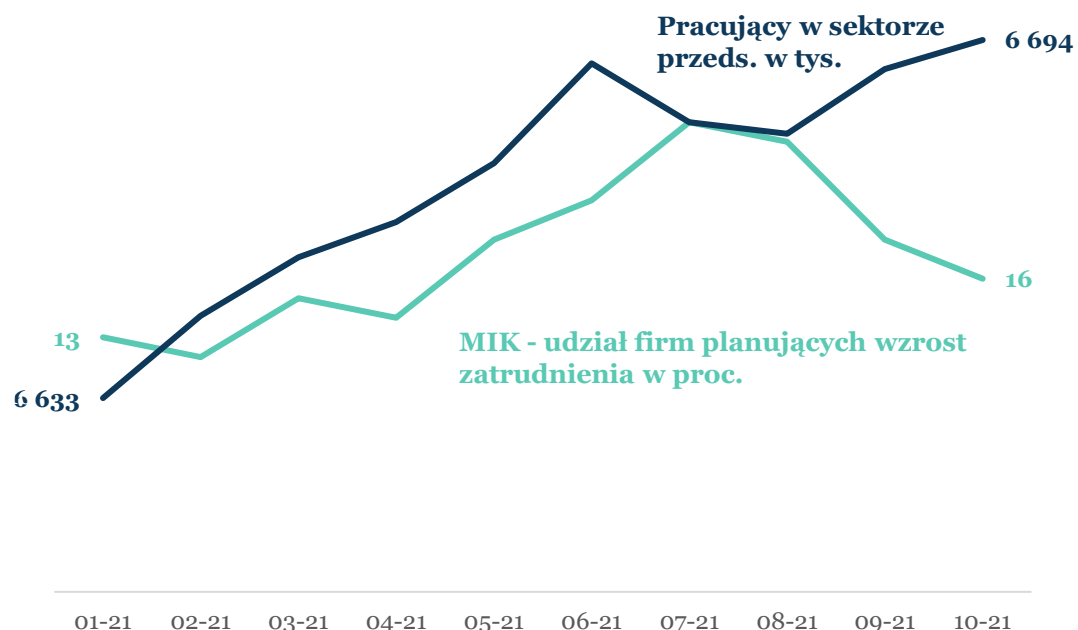
Źródło: opracowanie własne na podstawie MIK PIE i BGK oraz Biuletynu Statystycznego GUS 10/2021.

Współczynnik korelacji 0,89

Bardzo wysoka zbieżność wystąpiła między udziałem firm, w których sprzedaż nie zmieniła się lub wzrosła (według MIK) a wartością sprzedaży hurtowej (według GUS). Jedynym miesiącem, w którym wystąpił brak zgodności tendencji był kwiecień, gdy deklaracje firmy w badaniu MIK nie zmieniły się, a sprzedaż hurtowa zmniejszyła się (z wyjątkowo wysokiego poziomu sprzedaży przedświątecznej w marcu).

Średnie tempo zmian w proc.	W badanym okresie	I kw. 2021	II kw. 2021	III kw. 2021
MIK - udział firm handlowych, w których sprzedaż nie zmieniła się lub wzrosła w proc.	4,9	35,2	4,6	4,9
Sprzedaż hurtowa w mld PLN	2,5	15,4	2,8	4,2

Zmiany udziału firm przewidujących wzrost zatrudnienia według MIK a pracujący w sektorze przedsiębiorstw

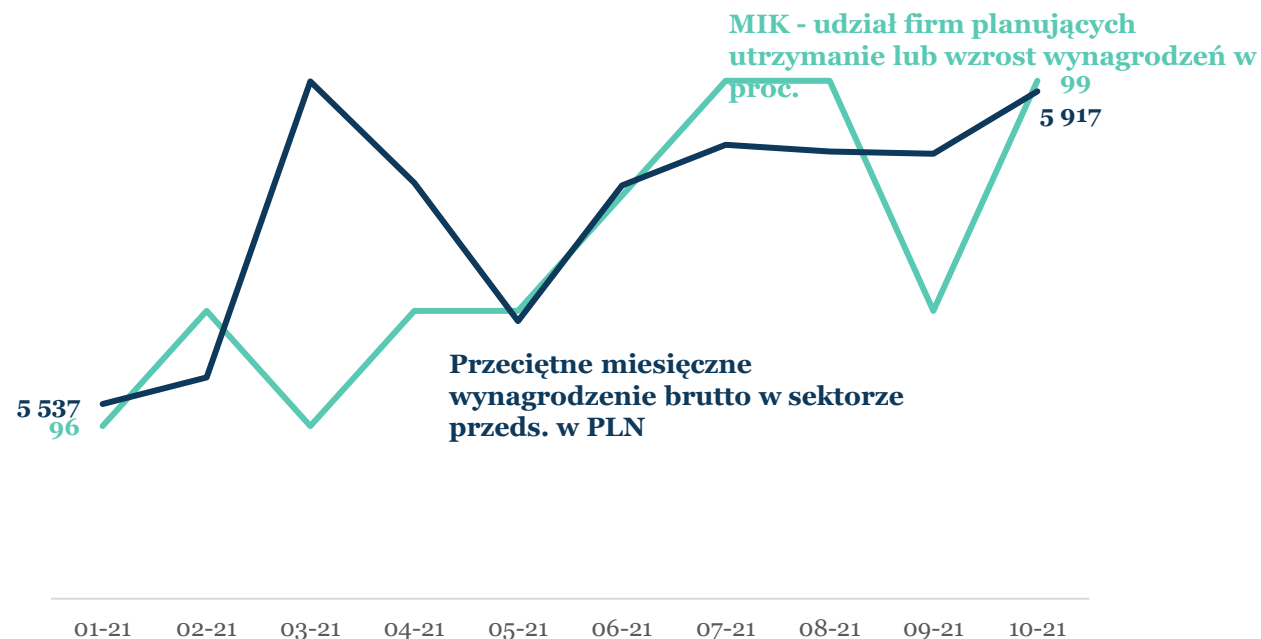
Źródło: opracowanie własne na podstawie MIK PIE i BGK oraz Biuletynu Statystycznego GUS 10/2021.

Współczynnik korelacji 0,66

Zmiany udziału firm przewidujących wzrost zatrudnienia (według MIK) nie we wszystkich badanych okresach pozostają zbieżne z pracującymi w sektorze przedsiębiorstw (według GUS). Różnice odnoszą się do pierwszego okresu obserwacji, który naznaczony był istniejącymi obostrzeniami dla biznesu, a rynek pracy pozostawał we swoistej hibernacji. Także we wrześniu dane MIK i GUS pozostały rozbieżne, głównie z powodów sezonowości zatrudnienia i wynikających stąd planów firm.

Średnie tempo zmian w proc.	W badanym okresie	I kw. 2021	II kw. 2021	III kw. 2021
MIK - udział firm planujących wzrost zatrudnienia w proc.	2,3	7,4	19,5	-13,4
Pracujący w sektorze przeds. w tys.	0,1	0,2	0,2	0,1

Zmiany udziału firm planujących utrzymanie lub wzrost wynagrodzeń według MIK a przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie własne na podstawie MIK PIE i BGK oraz Biuletynu Statystycznego GUS 10/2021.

Współczynnik korelacji 0,47

Zmiany udziału firm planujących utrzymanie lub wzrost wynagrodzeń (według MIK), zwłaszcza w pierwszych miesiącach 2021 r. pozostały rozbieżne z przeciętnymi wynagrodzeniami w sektorze przedsiębiorstw (według GUS). Na powstałe różnice złożyły się obostrzenia wynikające z pandemii oraz wypłaty nagród/premii za poprzedni rok (uwzględnione w danych GUS), a nie wzięte pod uwagę, jako wzrost wynagrodzeń, przez firmy uczestniczące w badaniu.

Średnie tempo zmian w proc.	W badanym okresie	I kw. 2021	II kw. 2021	III kw. 2021
MIK - udział firm planujących utrzymanie lub wzrost wynagrodzeń w proc.	0,3	0,0	0,5	-1,0
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przeds. w PLN	0,7	3,5	-0,03	-0,2

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank gospodarczy, którego historia sięga 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne dotyczące kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego Polski. Instytut zajmuje się dostarczaniem analiz i ekspertyz do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzacją polskich badań naukowych z zakresu nauk ekonomicznych i społecznych w kraju oraz za granicą.

Bank Gospodarstwa Krajowego to polski bank rozwoju – jedyna taka instytucja w Polsce. Bank aktywnie wspiera rozwój społeczno-gospodarczy kraju. Realizując strategiczne projekty rozwojowe finansuje m.in. największe inwestycje infrastrukturalne, zwiększa dostęp Polaków do mieszkań oraz pobudza przedsiębiorczość polskich firm w kraju i za granicą. Jest inwestorem w funduszach, których aktywami zarządza Polski Fundusz Rozwoju. Pracownicy banku mają wysokie kompetencje w realizacji projektów służących rozwojowi kraju. Dbając o zrównoważony rozwój kraju, Bank jest obecny w każdym regionie Polski. W 2018 r. rozpoczął ekspansję, otwierając przedstawicielstwa zagraniczne, które dziś działają już w Brukseli, Frankfurtie i Londynie. BGK ma unikalne doświadczenie w finansowaniu, inwestowaniu, udzielaniu poręczeń i gwarancji oraz dystrybucji funduszy unijnych. Odgrywa znaczącą rolę w realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która jest kluczowym dokumentem w polityce gospodarczej Polski. Podstawą działalności BGK jest odpowiedzialny, etyczny i zrównoważony biznes, dlatego Bank podejmuje szereg inicjatyw promujących przedsiębiorczość, innowacje, ekologię oraz uczciwe traktowanie pracowników, partnerów i klientów